

w sprawie wniosku Uniwersytetu Łódzkiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku stosunki międzynarodowe prowadzonym na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 48a ust. 3 oraz art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.) w związku z art. 225 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy opinię wyrażoną w Uchwale Nr 175/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie oceny programowej na kierunku stosunki międzynarodowe prowadzonym na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego, uznało, iż przesłanki wskazane we wniosku Uniwersytetu Łódzkiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku stosunki międzynarodowe prowadzonym na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany oceny warunkowej wyrażonej w § 1 Uchwały Nr 175/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 kwietnia 2019 r.

Podstawę wydania oceny warunkowej stanowiły zarzuty sformułowane w odniesieniu do następujących kryteriów:

1. Kryterium Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni uzyskało ocenę zadowalającą ponieważ:

1) Koncepcja kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe jest pochodną posiadanej i rozwijanej struktury zatrudnienia nauczycieli akademickich powiązanych z tym kierunkiem. Oceniany kierunek studiów (studia pierwszego i drugiego stopnia) w związku z efektami kształcenia oraz strukturą oferty programowej osadzono w obszarze nauk społecznych i nauk humanistycznych, a efekty kształcenia odnoszą się do czterech dziedzin nauki oraz dziesięciu dyscyplin naukowych. Sytuacja ta utrudnia prawidłowy rozwój kierunku studiów stosunki międzynarodowe, a w szczególności odpowiednie wykorzystywanie właściwych dla kierunku metod badawczych. Struktura programu studiów silnie eksponuje studia regionalne (przede wszystkim regionu w rozumieniu części państwa), co potwierdza treść kursów oraz tematy prac dyplomowych. Dominuje w nich tematyka wewnątrzpaństwowa. Koncentracja na tematyce regionalnej jest szczególnie widoczna na studiach drugiego stopnia. Z kolei na studiach pierwszego stopnia prowadzonych problemowo (komunikowanie, dziennikarstwo międzynarodowe, migracje) brakuje na poziomie badawczym uwzględnienia transgraniczności stosunków międzynarodowych. Mimo osadzenia efektów kształcenia w dziesięciu różnych dyscyplinach naukowych, dominujący charakter

w programie studiów mają moduły związane z dyscyplinami z dziedziny nauk ekonomicznych, co potwierdzają specjalności o charakterze ekonomiczno-biznesowym. W konsekwencji w opisie zakładanych efektów kształcenia, zwłaszcza z zakresu wiedzy, na studiach pierwszego stopnia występują nieprawidłowości związane z brakiem uwzględniania specyfiki stosunków międzynarodowych jako rodzaju stosunków społecznych, w tym:

- nie uwzględniono różnorodności podmiotów stosunków międzynarodowych;
- nie uwzględniono wielopłaszczyznowości stosunków międzynarodowych, różnorodności ich treści w wymiarach: politycznym, gospodarczym, społecznym, wojskowym, i kulturalnym;
- brak jest uwzględniania wielopoziomowości stosunków międzynarodowych: globalnego systemu międzynarodowego, światowych systemów regionalnych, państw oraz przestrzeni transnarodowej;
- brak jest identyfikacji zmian w stosunkach międzynarodowych (procesy globalizacji, współzależności, integracji, dezintegracji);
- brak jest uwzględniania procesów współpracy oraz rywalizacji i konfliktów w stosunkach międzynarodowych.

Kluczowa dla stosunków międzynarodowych wiedza jest przekazywana studentom jedynie w ramach przedmiotów kierunkowych z zakresu historii i wstępu do stosunków międzynarodowych, metodologii stosunków międzynarodowych (studia pierwszego stopnia), teorii stosunków międzynarodowych, bezpieczeństwa międzynarodowego (studia drugiego stopnia).

2) W ramach ocenianego kierunku badania naukowe, które są prowadzone na płaszczyźnie wielu dyscyplin, niewystarczająco nawiązują do efektów kształcenia związanych z wiedzą o tożsamości stosunków międzynarodowych i integrującej roli nauk o polityce. W znacznej części kształcenie zostało zawężone do studiów regionalnych wewnątrzpaństwowych.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła obszerne stanowisko, w którym zawarte zostały liczne argumenty polemizujące z тезami ujętymi w zarzucie 1. Uczelnia podniosła m.in., iż koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest koncepcją całościową, wypracowaną w oparciu o dyskusję ze studentami, badania własne (między innymi Programu Connection), odniesienie się do teoretycznych i praktycznych dokonań stosunków międzynarodowych jako subdyscypliny nauki o polityce i administracji oraz dyskusję z kadrą zatrudnioną na WSMiP. Wnioskodawca nie zgodził się z wyrażoną w uchwale Prezydium oceną nadmiernego „rozproszenia” koncepcji kształcenia poprzez odwoływanie się do dyscyplin naukowych spoza nauk o polityce - stosunków międzynarodowych. Jak wskazał Wnioskodawca, zabieg taki wynikał z zaleceń poprzedniego zespołu oceniającego PKA i zastosowanie się do tych zaleceń nie powinno obecnie wywoływać negatywnych wobec uczelni skutków. Podkreślił, że efekty kierunkowe akcentują specyfikę kształcenia w odniesieniu do nauk o polityce - stosunków międzynarodowych, a odwołanie się do innych dyscyplin z zakresu stosunków międzynarodowych ma charakter uzupełniający i wskazujący na wagę podejścia interdyscyplinarnego nie tylko w obszarze badań

naukowych ale również procesu kształcenia. Dodał, że prace nad zmianą efektów kształcenia i nowymi programami kształcenia, będące następstwem wprowadzenia ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1668 z późn. zm.) zostały już de facto ukończone i stosowne zmiany zostaną przedstawione do akceptacji przez Senat UŁ w czerwcu 2019 r.

Wnioskodawca wskazał dalej, że na studiach pierwszego stopnia, w przypadku modułu podstawowego dokonywane jest wprowadzenie studenta w obszar problemowy nauki o stosunkach międzynarodowych poprzez wykorzystanie przedmiotów pomocniczych (dyscypliny naukowe: filozofia, nauki ekonomiczne, nauki prawne, nauki o zarządzaniu). Te przedmioty proponowane są w mniejszej liczbie godzin. Na przedmioty strictly ekonomiczne przeznaczono w programie kształcenia 90 godzin zajęć. Zdaniem Wnioskodawcy, trudno znaleźć zatem uzasadnienie dla opinii wyrażonej w uchwale, że przedmioty ekonomiczne dominują w programie kształcenia.

Uczelnia podniosła następnie, że w koncepcji kształcenia w obszarze studiów drugiego stopnia przyjęto odwołanie się do kategorii pojęciowej i teoretycznej z zakresu stosunków międzynarodowych, jaką jest regionalizm. Z tego powodu w obrębie modułu specjalnościowego zaproponowano specjalności regionalne (których liczba ostatecznie została ograniczona do trzech). Taka propozycja mieści się, zdaniem Uczelni, w teoretycznych założeniach *area studium*, pozwala dodatkowo wykorzystać te wszystkie elementy, które składają się na zrozumienie całościowe współczesnego świata. Pozwala absolwentowi Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych UŁ na podjęcie pracy w instytucjach, w których wiedza o specyfice relacji politycznych, społecznych czy gospodarczych danego regionu jest bardzo istotna dla ich działalności. Dodatkowo Wnioskodawca zwrócił uwagę, że współczesne stosunki międzynarodowe coraz bardziej sięgają po nowe narzędzia prowadzenia polityki zagranicznej, a z umiędzynarodowienia regionów wewnątrz państw korzystają takie obszary badawcze jak paradyplomacja, dyplomacja regionów, dyplomacja miast czy samorządowa.

Uczelnia wskazała następnie, że najnowsze badania w tym zakresie są w pełni wykorzystywane w procesie kształcenia, a przyjęta w odniesieniu do kierunku studiów stosunki międzynarodowe koncepcja kształcenia ma jak najbardziej charakter spójny. Zakłada z jednej strony modułowość (moduły: kierunkowy, specjalizacyjny, zajęć do wyboru), w ramach której oferowane są przedmioty powiązane z dyscypliną naukową nauki o polityce i administracji oraz przede wszystkim, z jej subdyscypliną, jaką są stosunki międzynarodowe. Brak ukazania specyfiki stosunków międzynarodowych jako rodzaju stosunków społecznych, w opinii Wnioskodawcy nie występuje. Wręcz przeciwnie, szereg zajęć prowadzonych na kierunku świadczy zdaniem Uczelni o tym, że na poziomie modułu kierunkowego obszar tematyczny stosunków międzynarodowych z jego specyfiką, przepływami międzynarodowymi, węzłowymi problemami współczesności został wyraźnie uwzględniony w programie kształcenia. Ponadto, program specjalności, w tym specjalności regionalnych, stanowi dopełnienie obszaru merytorycznego stosunków międzynarodowych w odniesieniu bądź do kryterium funkcjonalności (studia pierwszego stopnia) bądź do kryterium regionalizmu (studia drugiego stopnia). Wnioskodawca podkreślił, że w ramach

systemu KRK/PRK istnieje pewna autonomia w zakresie doboru przedmiotów i poszczególnych efektów kształcenia dla podmiotów dysponujących uprawnieniami habilitacyjnymi, przyjęty program studiów zakłada zatem możliwość wprowadzenia do programu kształcenia „autorskich” elementów, wykorzystujących specyfikę i szczególne dokonania danego ośrodka naukowego. Jeżeli w Instytucie Studiów Międzynarodowych położony jest duży nacisk na badanie stosunków międzynarodowych nie tylko w wymiarze globalnym, ale również regionalnym (zwraca się przy tym uwagę na to, że chociażby z punktu widzenia istotnego nurtu badawczego w stosunkach międzynarodowych związanego ze szkołą kopenhaską - jakim jest koncepcja Regionalnych Kompleksów Bezpieczeństwa - analizowanie relacji międzynarodowych, w tym z obszaru bezpieczeństwa - nie jest możliwe bez analizy stanu relacji międzynarodowych w poszczególnych regionach), nie oznacza to, że nie bada stosunków międzynarodowych w poszczególnych regionach. Wnioskodawca podkreślił przy tym jeszcze raz, że w programie kształcenia ocenianego kierunku znajdują się przedmioty z „kanonu” stosunków międzynarodowych, ponadto w większości wiodących uniwersytetów w Polsce w ramach specjalności znalazły się również te związane z regionami świata.

In fine, Wnioskodawca stwierdził, że trudno zgodzić się z uwagą o niewystarczającej zgodności pomiędzy badaniami naukowymi prowadzonymi na Wydziale (a w szczególności w Instytucie Studiów Międzynarodowych), a efektami uczenia się z zakresu stosunków międzynarodowych. Podkreślił, że o jakości badań naukowych świadczy otrzymana przez Wydział kategoria naukowa A. Wydział otrzymał również uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o polityce oraz prowadzenia postępowań profesorskich, a zatem ta sytuacja jest sama w sobie potwierdzeniem związku pomiędzy prowadzonymi badaniami a obszarem tematycznym nauki o polityce i administracji - w tym stosunków międzynarodowych. Wskazał ponadto m.in., że pracownicy Wydziału publikują swoje osiągnięcia naukowe w wysoko punktowanych czasopismach krajowych i zagranicznych. Książki wydawane przez pracowników są publikowane również przez renomowane wydawnictwa, a niektórzy pracownicy zasiadają w radach programowych wysoko punktowanych czasopism krajowych i zagranicznych. Są oni także uczestnikami międzynarodowych konsorcjów i sieci badawczych, są zapraszani do udziału w konferencjach naukowych na całym świecie, otrzymują granty krajowe i zagraniczne, w tym te najbardziej prestiżowe w ramach programu Horyzont 2020.

Stanowisko Prezydium PKA:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia zgłaszała przede wszystkim tezy polemiczne wobec treści Uchwały Nr 175/2019, lakonicznie informowała natomiast o podjętych działaniach naprawczych. Prezydium PKA zważyło jednak, iż do zarzutu 1) podniesionego w ramach kryterium Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, mają odniesienie kopie aktów prawnych dołączone do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, obejmujące nowe efekty, programy i plany studiów na ocenianym kierunku. Według postanowień tych

aktów, treść efektów kształcenia ma być znacząco zmieniona. W przypadku studiów pierwszego stopnia, efekty z zakresu wiedzy mają właściwe odniesienie do nauk społecznych i humanistycznych zarówno w wymiarze przedmiotowym, jak i metodologicznym, ponieważ sytuuje się w nich stosunki międzynarodowe jako subdyscyplinę nauk o polityce i administracji, a także odpowiednio wiąże z innymi dyscyplinami. Nowe efekty z zakresu wiedzy przewidują, iż student ma znać terminologię dominującej dyscypliny zawężoną do siatki pojęciowej stosunków międzynarodowych, uzyskać znajomość struktur w sferze stosunków międzynarodowych oraz prawidłowości ich zmian/rozwoju, o organizacjach i instytucjach międzynarodowych, o relacjach pomiędzy strukturami i w ramach struktur. Efekty z zakresu umiejętności prawidłowo odniesiono do interpretacji zjawisk z zakresu stosunków międzynarodowych. Przedstawiony katalog zawiera efekty typu komunikacyjnego, prezentacji i pracy zespołowej, a także niezbędne dla pracy badawczej i prognostycznej w sferze stosunków międzynarodowych. Kompetencje społeczne nawiązują do krytycyzmu, czynnego zaangażowania, identyfikacji i rozstrzygania dylematów, zadań społecznych, krytycyzmu poznawczego, przedsiębiorczości i podejmowania ról zawodowych.

W przypadku efektów kształcenia dla studiów drugiego stopnia także zostały przeprowadzone zmiany, które prowadzą do usunięcia uchybień wskazanych w Uchwale Nr 175/2019. Nie zawierają już nieadekwatnych do poziomu 7 PRK określeń, jak np. „podstawowe”. Nowa treść efektów odnosi się do wiedzy zaawansowanej i pogłębionej, do rozumienia, operacjonalizowania, poznania i posiadania takiej wiedzy. W zakresie przedmiotowym jest w nich mowa o procesach, strukturach, instytucjach, o szkołach myślenia, ujęciach historycznych, komparatywnych, o środowisku, systemie i podsystemach, relacjach i interakcjach, normach i regułach funkcjonowania środowiska międzynarodowego. Efekty z zakresu umiejętności odnoszą się bezpośrednio do efektów z zakresu wiedzy i służą ich przyswojeniu i posługiwaniu się (operacjonalizacji). Z kolei kompetencje społeczne służą ukształtowaniu należytej postawy względem wiedzy, człowieka i społeczeństwa w kontekście stosunków międzynarodowych. Treść nowych efektów kształcenia uzasadnia przyporządkowanie kierunku do dyscypliny nauki o polityce i administracji, jako dyscypliny zdecydowanej dominującej w zakresie kształtowania treści efektów kształcenia dla obu stopni studiów.

Reasumując, poprzez nowe efekty kształcenia ujawniona została zmiana koncepcji kształcenia, która właściwie nawiązuje do tez zgłoszonych przez zespół oceniający PKA oraz Prezydium PKA i stanowi przejaw prawidłowych działań naprawczych.

Przejaw takich działań stanowią także zmienione programy studiów, w których przewidziano prowadzenie zajęć korespondujących z zaleceniami zespołu oceniającego PKA. Mianowicie, na studiach pierwszego stopnia przewidziano zajęcia: Wstęp do stosunków międzynarodowych, Społeczny i polityczny wymiar wielokulturowości, Media i komunikowanie międzynarodowe, Niepaństwowi uczestnicy stosunków międzynarodowych, Metodologię badań stosunków międzynarodowych, Międzynarodowe stosunki wojskowe, Modele integracji międzynarodowej, Konflikty we współczesnym świecie, Międzynarodowa integracja polityczna i gospodarcza. Na studiach drugiego stopnia mają być

natomiast prowadzone, także wynikające z zaleceń PKA, zajęcia: Konflikt i przemoc w stosunkach międzynarodowych, Stałość i zmiana – mega trendy i prognozowanie w stosunkach międzynarodowych, Geopolityka i mocarstwowość we współczesnym świecie.

Reasumując, także w zakresie katalogu zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku, należy stwierdzić podjęcie przez Uczelnię właściwych działań naprawczych, sformalizowanych stosownymi uchwałami Senatu UŁ nr 562 i 566 z dnia 14 czerwca 2019 r., których kopie dołączono do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy już po przyjęciu go do rozpoznania przez PKA.

W związku z powyższym, zarzut 1) odnoszący się do kryterium Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, **stał się bezprzedmiotowy.**

Odnośnie zarzutu 2) podniesionego w ramach kryterium Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, dokumenty dołączone do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, obejmujące informacje o badaniach prowadzonych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku pozwalają stwierdzić, iż badania naukowe realizowane na ocenianym kierunku istotnie są prowadzone w ramach różnych dyscyplin naukowych. Niemniej, choć koncentrują się na problematyce regionalnej i tym samym silnie nawiązują do nauczanych specjalności i/lub dyscyplin innych, niż stosunki międzynarodowe (historia, nauk o kulturze, ekonomia, itd.) to jednak stanowią także dorobek naukowy i publikacyjny z zakresu global studies. Część publikacji wskazanych w dokumentach dołączonych do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nawiązuje do ogólniejszych trendów i zjawisk globalnych, choć zauważalny jest brak wyraźnego zaakcentowania badań z zakresu głównego nurtu dyscypliny stosunki międzynarodowe. Przedstawione informacje wskazują jednak, iż w najbliższym okresie można przewidywać silniejsze skoncentrowanie badań związanych z ocenianym kierunkiem, na wątkach transgranicznych i globalnych. Reasumując, zarzut 2) odnoszący się do kryterium Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, należy uznać **w dominującej części za bezprzedmiotowy.**

W związku z powyższym zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium i wydania oceny w pełni.

2. Kryterium Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia uzyskało ocenę zadowalającą ponieważ:

1) Uczelnia nie zapewnia właściwego i skutecznego systemu weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia, tak pod względem efektów kierunkowych, jak i przedmiotowych. W wielu przypadkach treść sylabusu (karty przedmiotu) sprowadza się do nazwy przedmiotu i nazwiska prowadzącego, uniemożliwiając jednoznaczne stwierdzenie poprawności opisu przedmiotowych efektów kształcenia, czy zasad weryfikacji osiągania tychże efektów. Przykładowo, na podstawie sylabusu przedmiotu *Kobiety w tradycji i prawie wybranych państw Azji i Pacyfiku* nie można pozyskać jakiegokolwiek informacji o prowadzonym przedmiocie. Znaczna część (około 50%) sylabusów dostępnych w systemie USOS jest albo zdezaktualizowana (ostatnie opisy pochodzą z roku akademickiego

2012/2013), albo jest niekompletna, gdyż nie zawiera przedmiotowych efektów kształcenia. Ponadto, w sylabusach stwierdzono szereg braków i nieaktualności w zakresie literatury podstawowej.

2) W dużej części prac dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia nie były podejmowane zagadnienia z zakresu relacji międzynarodowych, brakowało w nich odniesień do teorii stosunków międzynarodowych, nie wykorzystywano metod i narzędzi analizy właściwych dla subdyscypliny stosunki międzynarodowe. Na studiach pierwszego stopnia w 2016 roku na 62 prace w 13 podjęta została tematyka nie z zakresu stosunków międzynarodowych (np. *Reprezentacja mitu „American dream” na przykładzie wybranych filmów amerykańskich*, *Kara śmierci w USA – sytuacja prawna a wizerunek w kinie amerykańskim*). Również prace dyplomowe na studiach drugiego stopnia nie są adekwatne względem wymagań kierunkowych, ponieważ nie podejmowano w nich zagadnień z zakresu relacji międzynarodowych, brakowało w nich odniesień do teorii stosunków międzynarodowych, nie wykorzystywano metod i narzędzi analizy właściwych dla subdyscypliny stosunki międzynarodowe. W 2017 roku na studiach drugiego stopnia na 80 obronionych prac w co najmniej 32 podjęto tematykę nie z zakresu stosunków międzynarodowych (np. *Język polityki w Polsce – analiza przekazów medialnych w latach 2015 – 2016*). W 2018 roku na 35 prac w 16 podjęta została tematyka wewnątrzpaństwowa (np. *Tatarzy polscy – tożsamość i wizerunek medialny*).

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia podniosła, iż nie neguje tego, że część prac dyplomowych nazbyt koncentruje się na tematyce wewnątrzpaństwowej lub podejmuje tematykę związaną z aspektami gospodarczymi (bez uwzględnienia kontekstu międzynarodowego), a system ewaluacji nie był doskonały. Jednakże zdecydowana większość prac dyplomowych w pełni mieści się w kanonie kierunku stosunki międzynarodowe i opieka nad nimi była sprawowana przez pracowników, którzy przypisani są do obszaru nauki o polityce i administracji i jej subdyscypliny stosunki międzynarodowych. Wnioskodawca zwrócił uwagę na to, że aktualnie już podjęto działania zmierzające do poprawy wskazanych niedociągnięć. Obejmują one:

1. już dokonane całościowe uzupełnienie opisów przedmiotów (sylabusy) w systemie USOS; zgodnie z wymogami obowiązującymi w UŁ (przykładowe sylabusy są dołączone do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy);
2. przeanalizowanie przez Komisję Dydaktyczną tematyki prac dyplomowych na kierunku stosunki międzynarodowe i wprowadzenie stosownych korekt;
3. powołanie przez Dyrektora Instytutu Studiów Międzynarodowych zespołów ewaluacyjnych, których zadaniem jest okresowa ocena prac dyplomowych pod kątem zgodności z kierunkowymi efektami uczenia się oraz metodologią stosunków międzynarodowych;
4. korekta programów kształcenia w zakresie zgodności z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym nauczanie (programy zostaną do niej dostosowane na mocy Uchwały Senatu UŁ na posiedzeniu w czerwcu 2019 r.; projekt programu dołączony do niniejszego wniosku).

Stanowisko Prezydium PKA:

Oдноśnie zarzutu 1) podniesionego w ramach kryterium Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dołączone zostały nowe sylabusy zajęć, opracowane wg tego samego standardu. Nowe sylabusy, zasadniczo realizują zalecenia sformułowane przez zespół oceniający PKA, przez co stanowią przejaw działań naprawczych podjętych we właściwym kierunku. W szczególności, nowe sylabusy pozwalają na identyfikację metod weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia. Należy jednak zauważyć, iż w niektórych sylabusach nadal występują uchybienia polegające na wskazaniu nieaktualnej literatury (dotyczy to np. zajęć: Międzynarodowe stosunki gospodarcze, Polityka zagraniczna Polski, Międzynarodowe stosunki kulturalne). Reasumując, zarzut 1) odnoszący się do kryterium Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, należy **uznać za bezprzedmiotowy**.

Oдноśnie zarzutu 2) podniesionego w ramach kryterium Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, Prezydium PKA zważyło, iż Uczelnia wskazała we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy podjęcie szeregu działań naprawczych prawidłowo nawiązujących do zaleceń zespołu oceniającego PKA, m.in. przeanalizowanie przez Komisję Dydaktyczną tematyki prac dyplomowych na kierunku stosunki międzynarodowe i wprowadzenie stosownych korekt, a także powołanie przez Dyrektora Instytutu Studiów Międzynarodowych zespołów ewaluacyjnych, których zadaniem jest okresowa ocena prac dyplomowych pod kątem zgodności z kierunkowymi efektami uczenia się oraz metodologią stosunków międzynarodowych. Prezydium PKA wzięło jednak pod uwagę, iż na razie są to działania o charakterze formalnym i organizacyjnym, natomiast efekty tych działań będą mogły zaistnieć dopiero w następnym roku akademickim, w związku z tym pozytywna ocena podjętych działań naprawczych byłaby przedwczesna.

Reasumując, zarzut 2) odnoszący się do kryterium Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, **pozostaje w mocy**.

W związku z powyższym nie zaistniały wystarczające przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium.

3. Kryterium Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia uzyskało ocenę zadowalającą ponieważ wskazane w ust. 2 pkt. 1 niedociągnięcia w zakresie przygotowywania sylabusów oraz wskazane w ust. 2 pkt. 2 nieprawidłowości wiążące się z brakiem nadzoru nad tematyką prac dyplomowych spowodowały obniżenie oceny wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, podnosząc argumenty dotyczące zarzutu 2, Uczelnia odniosła się zarazem do zarzutu 3.

Stanowisko Prezydium PKA:

Odnosnie kryterium Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, Prezydium PKA wzięło pod uwagę, iż przesłanki jego oceny zostały sformułowane w obrębie przesłanek uzasadniających ocenę poprzednio omówionych kryteriów. Podstawowym miernikiem oceny omawianego kryterium jest jego skuteczność, a nie treść rozwiązań formalnych, jakie stanowią jego podstawę. W tym miejscu należy zatem wskazać, iż mimo przedstawienia przez Uczelnię informacji o podejmowanych działaniach naprawczych, planowanych zmianach w strukturze i funkcjonowaniu systemu zapewnienia i zarządzania jakością kształcenia, nawiązujących do zaleceń zespołu oceniającego PKA i też Prezydium PKA, przedwczesne byłoby przyjęcie, iż działania naprawcze podjęte przez Uczelnię okazały się skuteczne. Odnosi się to w szczególności do zmiany koncepcji kształcenia oraz zmiany systemu zarządzania jakością prac dyplomowych.

W związku z powyższym nie zaistniały wystarczające przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium.

Biorąc pod uwagę podtrzymanie ocen kryteriów: 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a także 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, Prezydium stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

§ 2

Następna ocena programowa na kierunku stosunki międzynarodowe w jednostce wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2020/2021.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks